

Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy

„Rozhlížím se kolem sebe“

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Vychovatelka: Věra Kladivová

Dokument vstupuje v platnost: 1. 9. 2017

Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název programu	„Rozhlížím se kolem sebe“
Název školy	Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy
Adresa školy	Čistá 3, 569 56
Jméno ředitele školy	Mgr. Miloslava Siglová
IČ	70985642
RED-IZO	650052595
Telefon	461 634 115
E-mail	skolacista@seznam.cz
web	http://www.cista.wz.cz/
Zřizovatel	Obec Čistá
Adresa zřizovatele	Čistá 376, 569 56
Telefon	461 634 903
E- mail	obec.cista@iol.cz

razítko školy

Mgr. Miloslava Siglová

ředitel školy

Obecná charakteristika podmínek vzdělávání ve školském zařízení

Zájmové vzdělávání probíhá podle §5 odst. 2 školského zákona, kde stanoví zejména konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále stanoví popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

1. Hlavní cíle ŠVP pro ŠD

Zájmové vzdělávání v ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle dané školským zákonem č. 561/2004 sb. Činnost ŠD se řídí zvláštní vyhláškou č. 74/2005 sb. §5, odst. 2 školského zákona.

Respektujeme věkovou přiměřenost a individualitu žáků.

- ŠD umožňuje odpočinkové, klidové i aktivní činnosti
- Vede žáky k smysluplnému využití volného času
- Působí na rozvoj osobnosti žáků, jejich učení a poznání
- Snaží se získávat žáky pro ochranu životního prostředí
- Rozvíjí v žácích samostatnost a schopnost působit na své okolí
- Vede žáky k osvojování základních morálních hodnot a kamarádství
- Napomáhá v prevenci negativních sociálních jevů
- Rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

2. Velikost a vnitřní organizace zařízení

ŠD má jedno smíšené oddělení s kapacitou 25 žáků. Vzhledem ke kapacitě a provozu zde vykonává činnost jedna vychovatelka.

Provoz ŠD je od pondělí do pátku od 11:40 do 15:40 hodin.

3. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování zájmového vzdělávání žáků v ŠD

Do ŠD se mohou hlásit žáci ze všech pěti ročníků. Přijímání jsou žáci podle věku (od 1. ročníku). Rodiče jsou povinni vyplnit zápisní lístek. O přijetí rozhoduje ředitelka školy s přihlédnutím k dojíždění. Při ukončování zájmového vzdělávání rodič písemně odhlásí žáka. Žák může být z družiny vyloučen, pokud dlouhodobě a významně porušuje vnitřní řád ŠD.

4. Podmínky zájmového vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Zájmové vzdělávání navštěvují také žáci, kteří vyžadují specifický pedagogický přístup, a proto je nutné přizpůsobit jej potřebám, které vyplývají z plánů pedagogické podpory či individuálního vzdělávacího programu. Vychovatelka spolupracuje s třídními učiteli a s výchovným poradcem. Do aktivit družiny jsou zapojováni podle individuálních schopností. Dbáme také o začleňování žáků s oslabeným rodinným zázemím nebo žáků z jazykově odlišného prostředí.

Talentovaným žákům nabízí ŠD podle svých možností další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů opět po domluvě a ve spolupráci s třídní učitelkou.

5. Materiální podmínky

ŠD je umístěna v prostorách základní školy v samostatné herně, je vybavená stolními hrami, televizí, videem, DVD přehrávačem, CD přehrávačem. Je zde umístěna i školní knihovna. Také využíváme počítačovou učebnu, tělocvičnu, hřiště a keramickou dílnu. Financování ŠD je zajištěno z prostředků od zřizovatele. Úplata není vybírána.

6. Personální podmínky

V ŠD pracuje jedna vychovatelka, která splňuje požadavky na vzdělání. Během celého pedagogického působení rozvíjí osobní a sociální kompetence důležité pro další rozvoj osobnosti žáka. Je iniciátorem a průvodcem žáků při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí.

7. Psychosociální podmínky

V ŠD jsou respektovány potřeby žáka a jeho osobní problémy, věková přiměřenost a individualita žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi. Chráníme žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Vytváříme klidné prostředí a příznivé sociální klima. Dbáme na kvalitní komunikaci, úctu, toleranci, spolupráci a pomoc druhému, informujeme žáky a jejich rodiče o činnosti ŠD.

8. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví žáka

Vychovatelka dbá na bezpečnost pohybu žáků v budově školy, na hřišti, při vycházkách. Zajišťuje a kontroluje uložení všech věcí a pomůcek, které využívá ŠD. Dbá na kvalitní větrání, zabezpečení elektrických zásuvek, bezpečnou manipulaci s předměty a pomůckami, aby nedošlo k úrazu. Sleduje vhodné oblékání žáků vzhledem k ročním obdobím. Veškerá případná zranění ošetří nebo zajistí odborné ošetření. Úrazy zaznamená do knihy úrazů. Důležitým bodem při výchově žáků je nutnost žáky dobře připravit a naučit je přiměřenému a správnému chování v mimořádných situacích. Mluvíme také o nebezpečných situacích- neznámá voda, oheň, cizí osoba, bloudění v lese i ve městě.

S ohledem na náročnost činností určí ředitelka školy další pedagogický dozor (výlety, exkurze,..)

9. Obsah a časový plán vzdělávání

9.1. Zájmové vzdělávání klade důraz na rozšiřování a upevňování učiva v jednotlivých předmětech, má však svá specifika. Při všech činnostech je upřednostňován zájem žáků a je k nim přistupováno individuálně. Základním prostředkem je hra a vytváření zážitků. Zájmové vzdělávání v ŠD splňuje požadavky pedagogiky volného času. Jsou to: dobrovolnost, zajímavost, zájmovost, aktivita, citlivost, citovost, prostor k seberealizaci.

Předmět	
ČJ	<ul style="list-style-type: none">- četba,- návštěvy knihovny,- účast v literárních a recitačních soutěžích
M	<ul style="list-style-type: none">- představa čísla,- představa množství,- rozvoj logického myšlení na základě logických her
VV + PČ	<ul style="list-style-type: none">- barvy,- různé výtvarné techniky,- práce s různými materiály- látky, přírodniny, linoryt- šití patchworku a vyšívání
VL + PRV + PŘ	<ul style="list-style-type: none">- rozšiřování vlastivědných vědomostí- mapové značky, památky, okolí naší vesnice,- ochrana za mimořádných událostí- lidské vlastnosti- celoroční pozorování přírody- lidové pranostiky, zvyky- voda, oheň, země, vzduch- model lidského těla
TV	<ul style="list-style-type: none">- zlepšování tělesné kondice- spontánní hry na hřišti a v přírodě- využití vybavení tělocvičny – balanční prvky, trampolíny, tělocvičné nářadí
HV	<ul style="list-style-type: none">- zpěv- příprava vystoupení- individuální hra na flétnu

Činnost ŠD vede k naplňování těchto klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák si hraje rád: hry námětové, dramatické, konstruktivní, pohybové, didaktické, slovní, smyslové, psychomotorické, hudební, výtvarné, vycházky zaměřené na pohyb, výlety do okolí, exkurze, návštěvy výstav, divadel, práce v keramické dílně, práce s netradičním materiálem.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění i problémů kolem sebe a pomáhá je řešit (spoluvytváří pravidla soužití, rozpozná problém a učí se ho řešit), učí se hledat v encyklopediích, sám nebo s pomocí řeší zadané úkoly, dovede se přizpůsobit změnám, snaží se překonávat překážky.

3. Komunikativní kompetence

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, používá vhodně formulované věty, umí vyjádřit svůj názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, naslouchá druhým, učí se být tvůrčí a mít představitost (četba, hra, dramatizace, vystupování na veřejnosti – besídky).

4. Sociální a interpersonální komunikace

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si odpovědnost, spolupracuje ve skupině, dokáže se podřídit i prosadit (společenskými hrami, napodobováním, tvořením pravidel, skupinové práce, při úklidu prostředí, diskusemi, běžné aktivity podporující sblížení dětí s dospělými).

5. Činnostní a občanské kompetence

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se odpovědně, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí (hravými činnostmi, pomocí mladším žákům, pomoc při úklidu třídy, společnou tvorbou pravidel, řešení problémových situací).

6. Kompetence k trávení volného času

Žák se učí účelně trávit volný čas, umí si vybrat činnosti dle zájmu a dle svých dispozic a své zájmy dále rozvíjí. Umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času (snaha vychovatelky nabízet zajímavé aktivity, ze kterých si vyberou všichni žáci).

9.2. Časový plán vzdělávání

ROČNÍ OBDOBÍ	PROLÍNÁNÍ TÉMATICKÝCH OKRUHŮ S PŘEDMĚTY	TEMATICKÝ OKRUH	ČÍSLO KOMPETENCE
PODZIM ZÁŘÍ ŘÍJEN LISTOPAD	ČJ	<ul style="list-style-type: none"> - příležitostně si na vycházkách a na výletech vyhledáváme zajímavosti naší obce (v knihách a příručkách), povídáme si o všem, co můžeme najít v Litomyšli - pravidelně čteme pohádkové knihy - seznamujeme se se starými řemesly a povídáme si o pranostikách, v literatuře vyhledáváme a povídáme si o vánočních zvycích 	1, 2, 5, 6 1, 4
	M	<ul style="list-style-type: none"> - vymyslíme příběh o putování papírové bankovky, kdo ji měl v ruce, za co ji utratil 	3, 4, 6
	VV + PČ	<ul style="list-style-type: none"> - zjišťujeme hodnotu peněz, co si za určitý obnos můžeme koupit 	3, 4, 5 1, 3, 4
	VL + PRV + PŘ	<ul style="list-style-type: none"> - malujeme ideální dům, ve kterém bychom chtěli bydlet, co se u nás změnilo přes prázdniny - vyrábíme vánoční dárky, dbáme na estetiku, 	2, 3, 4, 5 1, 2, 3
	TV	<ul style="list-style-type: none"> - učíme se správně chovat v přírodě, pozorujeme podzimní práce, změny počasí - na vycházce hledáme místa, kudy vedla Trstěnická stezka, vesnice v našem okolí 	1, 6 2, 3, 4
	HV	<ul style="list-style-type: none"> - na podzim si namalujeme silnici a značky, na ní zkusíme jezdit na koloběžkách a kolečkových bruslích, známe pravidla - hrajeme soutěživé hry, hry v družstvech 	1, 4, 5, 6 2, 3, 4
		<ul style="list-style-type: none"> - učíme se zpívat koledy, připravujeme vánoční vystoupení - podle individuálního zájmu hrajeme na flétnu 	1, 4, 6 1, 6
ZIMA PROSINEC LEDEN ÚNOR	ČJ	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelně čteme pověsti o hradech a zámcích, využíváme dostupné zdroje- encyklopedie, počítač, interaktivní tabule - pravidelně navštěvujeme obecní knihovnu 	1, 2, 3 4, 5, 6
	M	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme stolních her zaměřených na matematiku - vymýšlíme logické úlohy 	1, 6 1, 2
	VV + PČ	<ul style="list-style-type: none"> - za příznivého počasí hry se sněhem, modelování zvířat ze sněhu, využití potravinářských barev - využíváme různých výtvarných technik, zdobíme okna a prostory školy obrázky se zimní tematikou 	1, 2, 3 3, 4, 5
	VL + PRV + PŘ	<ul style="list-style-type: none"> - besedujeme nad kronikou školy, obce - všímáme si změn a popisujeme změny v přírodě - po domluvě s myslivcem chodíme při vycházkách ke krmelci 	1, 3, 4 3, 6 1, 3, 6
	TV	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelně chodíme do tělocvičny - dle počasí sáňkujeme, bobujeme (snažíme se maximálně využít sních) 	2, 3, 6 3, 6
	HV	<ul style="list-style-type: none"> - zpíváme si pro radost - využíváme Orffovy nástroje, keyboard, flétnu 	1, 3 1, 3, 5

JARO BŘEZEN DUBEN KVĚTEN	ČJ	- velikonoční zvyky a tradice v našich rodinách- encyklopedie a návštěva muzea - pravidelně čteme pohádky a pověsti z blízkého okolí	1, 2, 4 3, 5
	M	- představa množství- l, dl- Den vody- pokusy - představa délky- m, cm, individuální hry	1, 2, 6 1, 2, 4
	VV + PČ	- výroba masopustních masek, jarní výzdoba školy, výroba velikonočních dekorací - stavíme domečky z přírodnin - vyrábíme přání na Den matek- šití, vyšívání, estetika dárků, společně si vyprávíme o maminkách, oceňujeme jejich práci	2, 3, 6 3, 4, 5 2, 3
	VL + PRV + PŘ	- skládáme model lidského těla, povídáme se o prevenci úrazů - učíme se chovat správně chovat v blízkosti včelínů - na vycházkách objevujeme narozená mláďata, povídáme si s majiteli o jejich chovu - všímáme si změn v přírodě, teplota, sluneční záření, získáme povědomí o výrobě elektřiny - bezpečnost jízdy na kole, bezpečnostní prvky	1, 3, 5 1, 2, 3 1, 3, 5 1, 3, 6 1, 4, 5, 6
	TV	- delší vycházky do přírody - sportovní hry na hřišti, využití prvků dětského hřiště- hrazda, lezecká stěna	2, 3, 5 1, 2, 3, 6
	HV	- příprava hudebního vystoupení ke Dni matek, individuální hra na flétnu - písně o zvířatech - dramatizace pohádek	1, 2, 3, 5 1, 6 1, 2, 3
	LÉTO ČERVEN	ČJ	- povídáme si o našich rodinách, co nás čeká o prázdninách (dovolená, tábor- poznáváme nové kamarády a sestavujeme žebříček vlastností) - čteme dobrodružné příběhy a zkusíme vymyslet vlastní závěr příběhu
M		- získáváme hlubší povědomí o čase- (minuty, hodiny, dny), kolik času trávíme u televize, ve škole, doma	1, 3, 6
VV + PČ		- stavíme stavby z přírodnin ve stráni, využíváme vlnu a další materiály - malujeme chodníkovými křídami na vhodná místa - malujeme, co bychom chtěli prožít o prázdninách	1, 2, 3, 6 3, 6 3, 6
VL + PRV + PŘ		- známe svou adresu, telefonní číslo, umíme pozdravit, probíráme různé situace, ve kterých se můžeme ocitnout o prázdninách - podnikáme delší vycházky do okolí naší vesnice - povídáme si o prázdninách, využití volného času, o ochraně zdraví	2, 3, 4, 5 2, 3, 6 3, 5
TV		- sportujeme a soutěžíme v duchu fair-play - využíváme příznivé počasí ke sportovním aktivitám v přírodě	2, 3, 5 1, 3, 6
HV		- zpíváme si pro radost s doprovodem hudebních nástrojů - učíme se písně k táborovému ohni	3, 4, 6 1, 6